

POBIERANIE PRÓBEK PRZEZ KLIENTA

1. Cel, zakres i obszar stosowania instrukcji

Instrukcja opisuje sposób postępowania podczas pobierania próbek wody oraz ścieków przez Klientów Centralnego Laboratorium Wodno-Ściekowego „Wodociągów Kieleckich” Sp. z o.o.

Celem instrukcji jest zapewnienie reprezentatywności pobranego materiału i właściwego postępowania z próbką.

2. Odpowiedzialność

Personel Laboratorium odpowiada za przekazanie Klientowi informacji na temat sposobu pobierania próbki lub udostępnienie niniejszej instrukcji.

3. Sposób postępowania

UWAGA!

Laboratorium przyjmuje próbki do badań fizykochemicznych wody w dni robocze od poniedziałku do piątku, natomiast do badań mikrobiologicznych od poniedziałku do środy.

Przed pobraniem próbki obowiązkowo należy uzgodnić z Laboratorium termin dostarczenia próbki, dzwoniąc pod numer telefonu 41 346-53-24 wew. 230 lub osobiście w Laboratorium, którego siedziba mieści się w Nowinach przy ulicy Przemysłowej 93 (budynek administracyjny, I piętro).

3.1 Pobieranie próbek wody do badań fizykochemicznych

Pojemniki na próbki można pobrać w siedzibie Laboratorium w godzinach 7:00-15:00. Dopuszcza się pobranie próbek w butelki po wodzie mineralnej niegazowanej.

Pobraną próbkę należy dostarczyć do Laboratorium w uzgodnionym uprzednio terminie, w dniu pobrania, najpóźniej do godziny 10:00.

1. Miejsce pobrania próbki należy wybrać w taki sposób, aby było reprezentatywne i zgodne z określonym celem, ponieważ miejsce i sposób pobrania próbki ma zasadnicze znaczenie dla wyniku badania. Próbkę wody zaleca się pobrać z kranu najczęściej używanego. Należy unikać kranów będących w złym stanie technicznym, skorodowanych oraz tych, do których dostęp jest utrudniony.
2. Przed przystąpieniem do pobierania próbki zdjąć z zaworu czerpalnego wszelkie urządzenia, takie jak np. sitka, perlatory, rurki przedłużające itp.
3. Odkręcić kran z zimną wodą, ustawić strumień wody wypływającej tak, aby nie rozpryskiwała się na boki. Wodę spuszczać około 5 minut.
4. Próbkę wody pobrać do czystej butelki, przepłukanej przed pobraniem co najmniej dwukrotnie pobieraną wodą. Podczas pobierania, woda powinna wpływać powoli do butelki.
5. Butelkę napęłnić całkowicie, aż do przelania wody, tak aby przy powierzchni wody nie powstały pęcherzyki powietrza. Należy pobrać około 1,5 litra wody. Jeżeli konieczne będzie dostarczenie większej objętości próbki, Klient zostanie o tym poinformowany na etapie uzgodnień z Laboratorium.
6. Butelkę z próbką szczelnie zamknąć od razu po pobraniu próbki i opisać w celu umożliwienia jednoznacznej identyfikacji próbki.
7. Wypełnić „Protokół z pobrania próbki przez Klienta” pobrany ze strony internetowej Laboratorium lub z Laboratorium (protokół można wypełnić w Laboratorium podczas dostarczenia próbki).
8. Butelkę z próbką zabezpieczyć przed ogrzaniem oraz promieniowaniem słonecznym.
9. W celu zminimalizowania możliwości zmian w pobranej próbce, należy ją możliwie jak najszybciej dostarczyć do Laboratorium.

3.2 Pobieranie próbek wody do badań mikrobiologicznych.

Próbki należy pobierać do sterylnych butelek, przygotowanych przez Laboratorium. Butelki wydawane są w dni robocze w godzinach 7:00-15:00.

POBIERANIE PRÓBEK PRZEZ KLIENTA

Pobraną próbkę należy dostarczyć do siedziby Laboratorium w uzgodnionym uprzednio terminie, w dniu pobrania, najpóźniej do godziny 10:30.

1. Miejsce pobrania próbki należy wybrać w taki sposób, aby było reprezentatywne i zgodne z określonym celem, ponieważ miejsce i sposób pobrania próbki ma zasadnicze znaczenie dla wyniku badania. Próbkę wody zaleca się pobrać z kranu najczęściej używanego. Należy unikać kranów będących w złym stanie technicznym, skorodowanych oraz tych, do których dostęp jest utrudniony.
2. Przed przystąpieniem do pobierania próbki zdjąć z zaworu czerpalnego wszelkie urządzenia, takie jak np. sitka, perlatory, rurki przedłużające, itp.
3. Zawór oczyścić i wysterylizować poprzez przetarcie wacikiem nasączonym denaturatem lub alkoholem i opalić w płomieniu. W przypadku kranów czerpalnych z tworzywa sztucznego po oczyszczeniu, należy je zdezynfekować poprzez zanurzenie w alkoholu lub denaturacie (ok. 2-3 minuty).
4. Odkręcić kran z zimną wodą, ustawić strumień wody wypływającej tak, aby nie rozpryskiwała się na boki i odpuszczać około 5 minut.
5. Bezpośrednio przed pobraniem próbki otworzyć sterylną butelkę uważając, aby nie doprowadzić do jej zanieczyszczenia.
6. Nie płukać butelki przed pobraniem. Nie dotykając wlotu butelki napełnić ją do około 2/3 pojemności. Nie odlewać nalanej już wody.
7. Po pobraniu próbki butelkę szczelnie zamknąć i opisać w celu umożliwienia jednoznacznej identyfikacji próbki.
8. Butelkę z próbką zabezpieczyć przed ogrzaniem oraz promieniowaniem słonecznym.
9. Wypełnić „Protokół z pobrania próbki przez Klienta” pobrany ze strony internetowej Laboratorium lub z Laboratorium (protokół można wypełnić w Laboratorium podczas dostarczenia próbki).
10. W celu zminimalizowania możliwości zmian w pobranej próbce, należy ją możliwie jak najszybciej dostarczyć do Laboratorium.

3.3 Pobieranie próbek ścieków.

Jeżeli zakres zlecenia obejmuje badanie Biochemicznego Zapotrzebowania Tlenu (BZT₅) w ściekach, to próbki mogą być przyjęte do badań wyłącznie od środy do piątku.

Pojemniki na próbki można pobrać w siedzibie Laboratorium w godzinach 7:00-15:00. Dopuszcza się pobranie próbek w butelki po wodzie mineralnej niegazowanej.

Pobraną próbkę należy dostarczyć do Laboratorium w uzgodnionym uprzednio terminie, w dniu pobrania, najpóźniej do godziny 10:00.

1. Miejsce pobrania próbki należy wybrać w taki sposób, aby było reprezentatywne i zgodne z określonym celem badań.
2. Próbkę ścieków pobrać przy użyciu czystego sprzętu np. wiadra, czerpaka, butelki itp. Do czyszczenia sprzętu nie należy używać środków, które mogłyby mieć wpływ na wyniki analiz. Nie należy przepłukiwać sprzętu pobieranymi ściekami.
3. W przypadku ścieków surowych do badań należy pobrać około 1,5 litra próbki, a w przypadku ścieków oczyszczonych około 4 litry. Jeżeli konieczne będzie dostarczenie większej objętości próbki, Klient zostanie o tym poinformowany na etapie uzgodnień z Laboratorium.
4. Po pobraniu, próbkę należy przelać do czystych butelek. Dla większości oznaczeń butelki uzupełnić do pełna, aby pod korkiem nie zostały pęcherzyki powietrza. Przy pobieraniu próbek do oznaczeń zawiesiny ogólnej lub tłuszczu, butelkę napełnić do $\frac{3}{4}$ objętości.
6. Butelki z próbką szczelnie zamknąć i opisać w celu umożliwienia jednoznacznej identyfikacji próbki.

POBIERANIE PRÓBEK PRZEZ KLIENTA

7. Wypełnić „Protokół z pobrania próbki przez Klienta” pobrany ze strony internetowej Laboratorium lub z Laboratorium (protokół można wypełnić w Laboratorium podczas dostarczenia próbki).
8. Butelki z próbką zabezpieczyć przed ogrzaniem oraz promieniowaniem słonecznym.
9. W celu zminimalizowania możliwości zmian w pobranej próbce, butelki należy możliwie jak najszybciej dostarczyć do Laboratorium.

3.4 Informacje dodatkowe

Laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za sposób pobrania i warunki transportu próbek pobranych i dostarczonych przez Klienta.

Laboratorium może odmówić przyjęcia próbki do badań wówczas, gdy pracownik Laboratorium przyjmujący próbkę stwierdzi, że stan próbki jest niewłaściwy np.: ilość próbki jest niewystarczająca.

W przypadku próbek pobranych przez Klienta w sprawozdaniu z badań nie ma możliwości zapisu, że próbkę pobrano metodą akredytowaną. Na sprawozdaniu zamieszczona będzie informacja, że próbka została pobrana przez Klienta, a wszystkie informacje dotyczące czasu i miejsca pobrania próbki zostały uzupełnione według oświadczenia Klienta. Wyniki badań nie będą uwzględniać niepewności związanej z etapem pobierania i transportowania próbek.

4. Załączniki

Formularz F-01/I-03 „Protokół z pobrania próbki przez Klienta”.

5. Dokumenty związane

Księga Procesów,

PN-EN ISO 5667-1:2022 Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 1: Wytyczne opracowywania programów pobierania próbek i technik pobierania,

PN-EN ISO 5667-3:2018-09 „Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 3: Utrwalanie i postępowanie z próbkami wody”,

PN-ISO 5667-5:2017-10 „Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 5: Wytyczne dotyczące pobierania próbek wody do picia ze stacji uzdatniania wody i systemów dystrybucji wody”,

PN-ISO 5667-10:2021-11 „Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 10: Wytyczne pobierania próbek ścieków”,

PN-ISO 5667-11:2017-10 „Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 11: Wytyczne dotyczące pobierania próbek wód podziemnych”,

PN-EN ISO 5667-14:2016-11 „Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 14: Wytyczne dotyczące zapewnienia jakości i kontroli jakości podczas pobierania próbek wód środowiskowych i postępowania z nimi”.

Egz. nr 1

Rozdzielnik:

Egz. nr 1 – Kierownik Laboratorium

Egz. nr 2 – Laboratorium

Opracowała:
Katarzyna Kozubek
Kierownik Laboratorium

06.02.2023 Kozubek

(data i podpis)

Zatwierdziła:
Katarzyna Kozubek
Kierownik Laboratorium

06.02.2023 Kozubek

(data i podpis)